

Aproximació als primers materials de la Fonoteca de Música Tradicional Catalana

Josep Crivillé
FMTC del CPCPTC

Ramon Vilar
FMTC del CPCPTC

El fet d'introduir en una base de dades els documents sobre música tradicional, la majoria dels quals foren obtinguts a través de treballs de camp, permet fer una aproximació, ni que sigui estadística, a la realitat de la tradició oral i al seu estat de conservació en el moment de recollida dels materials. L'article presenta les temàtiques que apareixen en els primers materials de la Fonoteca de Música Tradicional Catalana, i para atenció, especialment, al repertori infantil com una mostra de la varietat i la concreció que pot oferir un camp concret de la base de dades.

Creating a database of documents of traditional music primarily obtained through fieldwork permits an approximation, at least statistical, to the reality of oral tradition and to its state of conservation in the period of collection. The article presents the themes appearing in the first materials of the Phonotheque of Catalan Traditional Music, paying special attention to the repertory of children's songs as a demonstration of the variety and specificity offered in a concrete field of the database.

1. Objectiu

A la revista *Lligall*,¹ de l'Associació d'Arxivers de Catalunya, hi vam presentar el sistema de classificació del fons sonor de la Fonoteca de Música Tradicional Catalana (FMTC). En aquell article eren anunciats i descrits tots els camps de la base de dades que hem aplicat en el nostre arxiu i que, després d'un cert període de rodatge, ens atrevíem a oferir al món professional. Però precisament perquè *Lligall* és una revista adreçada als arxivers, interessava allí més l'estructura que el contingut pròpiament dit i, per tant, hi mancava presentar una mostra del que pot donar de si aquesta base de dades aplicada als materials sonors vinculats a la recerca etnomusicològica. L'objectiu d'aquest article és precisament presentar, de manera sintètica, les temàtiques presents en els materials que van arribar a la FMTC en els anys inicials: 1987, 1988 i part de 1989 i que ja han estat degudament escoltats, arxivats i catalogats. En certa manera aquest article és una continuació de l'aparegut a *Lligall* o, si més no, hi fa referència. Per una altra banda aquests fonogrames són documents que, a mesura que són analitzats i valorats, ens aporten molta informació diversa i cada temàtica concreta demana el seu estudi corresponent. Aquí, però, farem una revisió general dels continguts de la base de dades o, millor dit, un intent de reflexió sobre una estadística més que una anàlisi detallada. Tal vegada la pregunta que podríem fer-nos en començar aquesta revisió fóra: quins aspectes de la tradició oral són més vigents en

aquests materials? O també, quina evolució s'evidencia en els repertoris de música popular?

2. Qüestions prèvies

El nombre de fonogrames que han estat catalogats fins al moment present és de 7.100,² provinents de 139 localitats i de 27 comarques de Catalunya (tot i que una petita part són de les Balears i de la Franja de Ponent). D'entrada són fonogrames inèdits, enregistrats en banda magnètica (casset, DAT i/o vídeo) i sobre els quals cal precisar els següents aspectes en el moment de fer-ne una valoració:

2.1. Són fonogrames obtinguts des de diferents punts de partida:

2.1.1. La majoria ens han arribat per les diferents enquestes de camp o treballs de recerca directa realitzats per l'equip de la FMTC i per persones o equips becats per la mateixa institució durant els anys 1987, 1988 i part de 1989.³

2.1.2. Una part d'aquests fonogrames han estat adquirits per la Generalitat de Catalunya, concretament l'any 1988, però són materials enregistrats en anys anteriors al de la creació de la FMTC (1987).⁴

2.1.3. Un grup no massa nombros de fonogrames són paisatges sonors. Ens referim concretament a l'enregistrament del so ambiental de festes determinades i diferents entorns sonors.

2.1.4. També hi ha enregistraments en directe de concerts, festivals, ball..., perquè l'interès etnomusicològic de la mostra o d'una part de la mostra (instrumentistes, repertori, etc.) ens ha portat a enregistrar-los.

2.1.5. Un nombre molt petit de fonogrames són contragravacions d'antics enregistraments discogràfics d'agrupacions instrumentals (per exemple, bandes) que en el moment present, però, han desaparegut. En el treball de camp a diverses localitats els informants ens han deixat aquests enregistraments perquè en féssim una contragravació, si més no perquè servís de testimoni de l'existència d'un repertori semipropi i d'un moment associatiu determinat.

2.2. Cal tenir present també que un bon nombre de fonogrames d'aquest conjunt són repetits. I això és per diferents causes. Primer, perquè el col·lector o la col·lectora els ha fet repetir als mateixos informants a fi d'obtenir un enregistrament més net o una versió més completa, ja que sovint la primera interpretació està vinculada als dubtes que comporta l'exercici de la memòria. En segon lloc, la repetició pot venir donada pel fet que un mateix document es trobi en diferents suports (casset, vídeo, etc.) perquè així es va fer a l'hora de l'enquesta de camp, i, lògicament,

1. Crivillé, J.; Vilar, R. «La Fonoteca de Música Tradicional Catalana: formació, classificació i difusió del seu fons sonor». *Lligall* (1997), n.7; vegeu també dels mateixos autors: «La Fonoteca de Música Tradicional Catalana». *Memus (Mediterraneo Musica 1995). Studi e documenti della Conferenza Musicale Mediterranea*. Sicília, on es fa una reflexió a partir de 2.100 fonogrames de l'FMTC.

2. Aquests són els fonogrames catalogats informàticament, però des del 1987 (any d'inici de la FMTC) fins al 1996 han arribat entre 16.000 i 17.000 fonogrames inèdits.

3. Concretament, els materials d'aquest període han recollit els col·lectors següents: Josep Crivillé i Ramon Vilar; Josep Albà; Rafel Mitjans i Teresa Soler; Dolors Berenguer; Jaume Aiats, Ignasi Roviró i Xavier Roviró; Antoni Noguera; Xavier Bayer i Xavier Orriols; Gabriel Ferré; Antoni Costes; Salvador Palomar i Salvador Rebés; Pau Orriols.

Les bandes de música són un fenomen de gran repercussió social a Catalunya, per la qual cosa esdevenen objectes significatius de recerca. Festa de Sant Magí a Cervera (1985). Fotografia: FMTC.

4. Ens referim als treballs realitzats per Gabriel Ferré i Puig:

- *Xeremiers i fabiolers de Mallorca*, recerca feta l'any 1985 (92 fonogrames).

- *La flauta i el tambor a la música ètnica catalana*, recerca feta entre els anys 1985-86 (256 fonogrames).

- *La dolçaina, un oboè popular*, recerca feta entre els anys 1985-86 (200 fonogrames).

- *Grallers i altres sonadors*, recerca feta entre els anys 1980-86 (277 fonogrames).

L'any 1989 es van adquirir al Grup de Recerca Folklòrica d'Osona 3.300 fonogrames inèdits referents a la subcomarca del Lluçanès. Tot i que s'ha iniciat el procés d'informatització, el nombre de fonogrames catalogats per la FMTC és, ara per ara, tan petit que el conjunt d'aquest important treball de recerca no entrarà en la revisió que fem en aquest article.

en el moment de catalogar s'han de respectar els diferents suports. En tercer lloc, perquè per part del col·lector o la col·lectora, hi pot haver hagut un cert desordre d'inventari. Val a dir, però, que aquest darrer aspecte és molt minoritari, per no dir que només es dona en un cas. Sigui com sigui, el criteri emprat per la FMTC és el de considerar dos fonogrames diferents en cas de repetició.

2.3. Hem de precisar que un cert grup de fonogrames són pobres de contingut o molt breus. En aquest sentit tenen el valor de ser informacions purament testimonials. Per exemple, només una estrofa o uns versos d'una cançó poden esdevenir, per petita que sigui la informació, autèntiques restes «arqueològiques» d'un repertori que és a punt de desaparèixer de la memòria si no és que ja s'ha perdut del tot. També una informació negativa té la seva importància en el sentit que, per exemple, d'una pràctica determinada, o no hi ha constància que s'hagi fet mai, o, si més no, s'ha esborrat de la memòria col·lectiva d'una comunitat concreta, i això no deixa de ser una informació.

2.4. Tot i que els límits geogràfics

d'actuació de la FMTC són els de la Catalunya estricta, també hi són presents fonogrames de diferents àmbits geogràfics dins el domini lingüístic català. Concretament una recerca sobre xeremiers i «fabiolers» feta a les Balears per Biel Ferré (ja esmentada més amunt, i que va arribar en adquirir un conjunt de materials del mateix col·lector), i alguns del País Valencià fets per informants que havien fet estada, temps enrere, en aquesta comunitat, i posteriorment han estat enregistrats a la seva darrera localitat de residència, com així es pot observar en una de les enquestes d'Antoni Noguera a les comarques tarragonines.

2.5. Quant a l'apartat instrumental podem constatar que en aquest arxiu sonor tant hi són presents els instrumentistes de la vella escola (el grup dels grallers del Vendrell amb Jaume Vidal al capdavant, els flabiolaires Quirze Perich, Germans Clapés, «Roviretes», Comajuncosa de Gelida, etc. dolçainers de les comarques de l'Ebre, etc., gràcies a accions de recerca dels primers temps de l'FMTC) i les noves generacions de flabiolaires, grallers, dolçainers, sacaires, etc. enregistrats amb motiu de jornades específiques o bé amb motiu d'edicions discogràfiques de la FMTC (especialment ens referim a la sèrie 3 dedicada a Festes Tradicionals). Podem així copsar l'evolució en l'execució tècnica instrumental de la música tradicional catalana.

2.6. Cal tenir present que, per part dels mateixos investigadors, a partir d'aquests materials sonors ja s'han fet, diferents publicacions ni que sigui parcialment.⁵

2.7. Els camps de la base de dades que fan referència al document en concret, i a la seva descripció, són: FUIFON, CIRFON i TIPFON. Sobre cada un d'aquests camps caldria fer el següent comentari:

— El camp FUIFON (funcionalitat-ideologia del fonograma) es refereix al capítol o gènere al qual pertany el fonograma, per tant, quant a la identificació, ens mostra l'aspecte més genèric del fonograma. En aquest sentit, són cinc els capítols classificatoris de l'FMTC o FUIFON: Comunicació, Treball, Rituals (de la vida de l'home i del curs de l'any), Institucions i Lleure. Es tracta de dir aquí, en certa manera, quin és el gènere del fonograma. La informació que aquest aporta, normalment de tipus musical en el nostre cas, es pot referir tant a la funcionalitat més elemental d'un so o melodia (per exemple, un crit de carrer, un toc de campanes de festa, una moixaina per acaronar, una cançó per a fer dormir, etc.) com a l'aspecte menys funcional i purament ideològic (per exemple, una cançó llarga-baladística que només pretén narrar una història cavalleresca, una melodia instrumental destinada al lleure, a dansar, etc.).

— El camp CIRFON (circumstàncies del fonograma) es refereix al context on s'executa el fonograma. Representa un grau més gran de concreció que el camp anterior (FUIFON). Aquí es tractaria de respondre en quines circumstàncies s'executa o s'executava el fonograma (circumstàncies de vida, espaciotemporals, ideològiques, funcionals, etc.). Per exemple, si prenguéssim com a FUIFON el capítol de Rituals de la vida de

l'home, les CIRFON que li correspondrien serien: Infantesa, Jovenut, Adults, Òbit i Circumstàncies diverses.

— El camp TIPFON (tipologia del fonograma) es refereix a l'aspecte més concret del document, i, per tant, es tracta de fer la descripció més minuciosa possible del fonograma. Aquest és un capítol obert en què poden tenir cabuda els tipus més diversos de documents. Per exemple en el CIRFON referent a la Infantesa, els TIPFON poden ser: Bateig, Cançó de bressol, Moixaina, Formuleta, Joc, Cançó infantil, Balada infantil, Escola, Animació, etc.

El FUIFON i el CIRFON són camps obligatoris, no així el TIPFON. Per tant, hi ha fonogrames que només tenen els dos primers camps i no el darrer, el més específic. Cal saber-ho de cara al fet que els números absoluts poden no coincidir. Per exemple, hi pot haver: Lleure (FUIFON), Cançó llarga-baladística (CIRFON) i no tenir TIPFON perquè a l'hora de fer l'inventari era difícil determinar-lo. Això no vol dir que en una anàlisi posterior s'hi pugui afegir.

2.8. Finalment, cal valorar les memòries dels treballs de camp

5. Ferré, G. «La tarota, una xeremia d'ús popular a Catalunya». *Recerca Musicològica*. Vol. 4 (1984); del mateix autor, «La flauta i el tambor a la música ètnica catalana». *Recerca Musicològica*. Vol. 6-7 (1986-1987); Garrofers, els. *En Quirze Perich, flabiolaire*. Barcelona: Alta Fulla, 1987; *Grallers de Reus*, casset, Reus: Edita Grallers de Reus (J. Blancher, B. Ferré, N. Figueras, A. Macaya i P. Rius), 1984; Palomar, S.; Rebés, S. *Rasquera, cançons de la tradició oral*. Reus: Carrutxa, 1990; Crivillé, J.; Vilar, R. *Música de tradició oral a Catalunya*, [LP i CD], Sèrie 1, vol.1, FMTC, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1991; Busqué i Barceló, M. *Rocafort de Vallbona. Cançons, jocs i costums*. Lleida: Pagès editors, 1993; Grup de Recerca Folklorica d'Osona. *Cançons i tonades tradicionals de la comarca d'Osona*, [CD], Sèrie 1, vol.2, FMTC, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1994; Mitjans, R.; SOLER, T. *Músics de flabiol i bombo*. Barcelona: Alta Fulla, 1993.

La FMTC té les seves arrels històriques en els treballs de recerca d'estudiosos com Joan Tomàs i Joan Amades i en l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya. Fotografia: FMTC.

que han arribat juntament amb els materials de base. Aquestes memòries aporten una informació de les circumstàncies que han acompanyat els col·lectors en les seves enquestes als informants, els seus contactes i coneixences, els paisatges físics, els problemes que hi ha hagut, és a dir, el dia a dia d'un treball de recerca sobre la música de tradició oral. D'altra banda, el material gràfic que l'acompanya (fotografia, vídeo, gravats, documentació impresa, bibliografia...) completa la informació rebuda.

3. Descripció dels documents

3.1. En la revisió d'aquests materials deixarem aquí de banda els primers camps de la base de dades (número del fonograma, procedèn-

cia geogràfica, data de la recerca de camp, l'incipit/títol de la cançó) per anar directament al nucli central del fonograma: la seva descripció temàtica. Per tant, quant a la funcionalitat-ideologia del fonograma (FUIFON) el nombre de documents catalogats dels anys 1987-88 i part del 1989 ens aporta, en aquest sentit genèric, les següents dades ordenades de més a menys (nombre de fonogrames): Lleure (2.496); Ritual de la vida de l'home (1.954); Institucions (1.195); Ritual del curs de l'any (969); Treball (191); Comunicació (177); Informacions personals (108).

No tenint en compte l'apartat de les informacions personals que són un capítol a part i que comentarem al final, s'observa en conjunt un ordre invers referent a la funcionalitat-ideologia. Hi ha un predomini

de fonogrames que tenen a veure amb el Lleure, seguit, en tercer lloc, dels vinculats a les Institucions, la qual cosa posa en evidència un ampli conjunt relacionat amb l'aspecte més ideològic, mentre que els capítols vinculats més directament a la funcionalitat es troben en clara minoria: la Comunicació i el Treball, seguits, però a un nivell diferent, pels Rituals del curs de l'any i de la vida de l'home, tot i que aquest darrer encara es troba molt present a la memòria oral, com es pot comprovar amb el nombre de fonogrames, especialment els que fan referència a l'etapa infantil, tal com veurem més endavant. No es tracta aquí d'analitzar els repertoris concrets de cada capítol, això ja ho farem en una altra ocasió, però d'altra banda, sí que cal valorar el canvi de tendència ja constatat per nombrosos especialistes de la matèria en altres latituds i èpoques.⁶ S'han conservat els repertoris menys vinculats a les transformacions socials i laborals les quals, al seu torn, han estat les causants de la desaparició dels repertoris més funcionals.

L'apartat d'informacions personals es refereix a les històries de vida dels informants. Normalment, al llarg de l'enquesta de camp, juntament amb els documents musicals hi apareixen dades sobre les circumstàncies personals o col·lectives que l'han acompanyat, per tant es pot dir que sovint l'enregistrament sencer és una història de vida, malgrat que les dades personals més estrictes normalment es trobin a l'inici de l'enquesta formant un camp a part que és aquell al qual fa referència el nombre de fonogrames aquí citat. Aquestes in-

Cançons de treball, de festa, etc., són àmbits d'atenció constant de la FMTC. Família Camprubí. Santa Maria d'Oló (1986). Fotografia: FMTC.

formacions són veritables arxius que testimonien formes de vida, mentalitats, creences, valoracions, oficis, maneres d'organitzar-se, comportaments davant l'enregistrament o sobre la mateixa interpretació... Però aquestes dades també van acompanyades d'un lèxic popular ric i variat, amb nomenclatures diverses, terminologia musical popular, variants dialectals, etc.

3.2. Les circumstàncies d'execució del fonograma (CIRFON) queden expressades en aquest camp. Per exemple, en quina etapa de la vida es cantava tal cançó, o bé en quin moment de l'any era emprat, o a quin tipus d'institució pertany un determinat document musical, o si és una cançó llarga o curta... Com ja hem dit més amunt, es tracta d'un segon nivell de concre-

6. Vegeu, si més no, dos testimonis, entre d'altres, referent a aquest aspecte. Un és l'equip format per mossèn Higiní Anglès i Pere Bohigas en la seva missió l'any 1922 a les comarques del Solsonès i del Berguedà, en què constaten la pèrdua de repertori tradicional antic de tipus funcional a favor de la presència de moltes composicions recents en la memòria dels informants, cfr. *Obra del Cançoner Popular de Catalunya, Materials*. vol. 1, fascicle 2, Barcelona 1928. L'altre testimoni és Béla Bartók que l'any 1935 es lamenta que, des de principis de segle, s'hagin perdut ja molts dels cants vinculats a determinades ocasions o rituals, cfr. *Escritos sobre música popular*. 4a edició. México D.F.: Siglo Veintiuno Editores, 1987. p. 52-54.

Estudiar, conservar i difondre els sabers musicals propis és una de les tasques principals dels treballs de la FMTC. Família Camprubí. Santa Maria d'Oló (Bages) (octubre de 1986). Fotografia: FMTC.

ció. Veiem per capítols en aquesta mostra de la base de dades com han quedat distribuïts els fonogrames:

COMUNICACIÓ: Senyalització sonora (83) / Fonocomportaments (28) / Crits de carrer (38) / Anuncis, bans i reclams (28).

TREBALL: Sector primari (188) / Sector secundari (3) / Sector terciari (0).

RITUAL DE LA VIDA DE L'HOMME: Infantesa (1551) / Joventut (343) / Adults (48) / Òbit (3)

RITUAL DEL CURS DE L'ANY: Carnaval (70) / Quaresma-Setmana Santa (163) / Pasqua (153) / Arbre de maig (5) / Corpus-enramades (5) / Sant Joan (13) / Cicle de Nadal (356) / Celebracions locals (168) / Festes diverses en general (36).

INSTITUCIONS: Sociomusical (356) / Religiosa (694) / Civicoreligiosa (44) / Civicopolítica (100) / Esotèrica (1).

LLEURE: Peça instrumental diversa sense destinació concreta

(580) / Cançó d'entreteniment (326) / Cançó curta destinada al lleure (482) / Música vocal-instrumental diversa sense destinació concreta (176) / Melodia vinculada a representació teatral (14) / Cançó llarga-baladística (682) / Literatura oral (154) / Instruments musicals (67).

Posat en ordre de més a menys, dóna aquest resultat (nombre de fonogrames): infantesa (1.551), institució religiosa (694), cançó llarga-baladística (682), peça instrumental (580), cançó curta (482), cicle de Nadal (356), institució sociomusical (356), joventut (343), cançó d'entreteniment (326), treball; sector primari (188), música vocal-instrumental (176), celebracions locals (168), Quaresma-Setmana Santa (163), literatura oral (154), Pasqua (153), institució civicopolítica (100), senyalitzacions sonores (83), Carnaval (70), instruments musicals (67), adults (48), institucions civicoreligioses (44), crits de carrer (38), fes-

tes diverses en general (36), fonocomportaments (28), anuncis, bans i reclams (28), música vinculada a representació teatral (14), Sant Joan (13), Arbre de maig (5), Corpus-Enramades (5), treball: sector secundari (3), òbit (3) i institució esotèrica (1).

Un cop d'ull a aquestes dades ens confirma l'apreciació que ja es feia en el capítol anterior, el FUI-FON. Tot i que d'una manera més diversificada, hi ha un domini de fonogrames més ideològics que funcionals. Cal, però, fer atenció a l'apartat de la Infantesa on hi ha una gran abundància de materials sonors (fonogrames) deguda a l'especial memòria que la gent gran té d'aquesta etapa de la vida, i on l'absoluta majoria d'aquests documents tenen una funcionalitat molt concreta com podem observar en analitzar el TIPFON. Per una altra banda, els apartats vinculats a la funcionalitat més estricta de la Comunicació i el Treball es troben, a excepció del Sector primari, basant per sota de la línia dels cent fonogrames.

3.3. El tercer nivell de concreció en la descripció del fonograma és el camp TIPFON o tipologia del fonograma. Aquí, el camp informàtic és del tot obert i permet totes les tipologies possibles. Per tant, la nostra anàlisi, ja que en cas contrari ultrapassaria de bon tros els límits d'aquest article, només es limitarà a posar un exemple d'aquest camp, i aquest serà l'apartat de la Infantesa del capítol del Ritual de la vida de l'home. En aquest sentit, doncs, la nostra base ens aporta les dades següents:

BATEIG (26)

BRESSOL (294)

MOIXAINES: Moixaina (sense especificar)⁷ (63); Acariciar amb la mà de l'infant (1); Cançó de rotlle (1); Joc de dits i de palma de la mà (5); Joc de dits (12); Joc de dits i mans (1); Joc de falda (61); Joc de falda (endevinar)(32); Per fer delir (2); Per fer menjar (2); Per fer moure les mans de manera mimada (1); Per fer pessigolles (3); Per fer reaccionar (3); Per fer saltar (4); Picar de mans (44); Picar el cap amb les mans (1).

FORMULETES: Formuletes (sense especificar)(12); Màgica (10); Meteorològica (30); Numèrica (6); Per escarnir (1); Per fer enfadar (8); Per fer enfadar un que es diu «Jaume» (11); Per fer enfadar un que es diu «Joan» (3); Per fer enfadar un que es diu «Miquel» (4); Per fer menjar (16); Per pronunciar uns certs mots (2); Per motejar algú (3); Per motejar els barbers del poble (1); Per motejar l'apotecari (2); Per péixer (2).

Jocs: Joc (sense especificar) (158); «Al sol i a la lluna» (1); Cavall fort (4); D'amagar (52); D'amagar i d'eliminació (1); D'eliminació i rodona (1); D'eliminació i d'amagar (1); D'endevinar i de penyores (2); D'endevinar oficis (1); De «l'agulleta» (1); De «l'osset» (1); De «les agulletes» o agulles (2); De «les cànteres» (1); De «les prendes» o de pagar penyora (4); De «los colors» (1); De «patagues i patacons» (2); De bitlles (2); De boles (3); De coordinació (2); De fer parelles (1); De festeig (2); De gomes (7); De l'anell (1); De la xarranca (6); De la pilota (3); De moros (1); De nenes (2); De paraulles o embarbussaments (11); De parelles de nenes (1); De pedres (5); De picar de mans i rodona (4);

7. Amb aquesta expressió: «sense especificar», entenem que són fonogrames dels quals, en el moment de la seva introducció a la base de dades no s'havia concretat el tipus de moixaina, formuleteta, joc, cançó o balada que és. Això no vol dir que en una revisió ulterior de la base de dades no s'hi pugui afegir la seva especificitat.

La FMTC també està atenta a l'estudi dels nous usos i funcions que la música tradicional té en la nostra societat. Grallers a la plaça de Sant Jaume (Barcelona). Festes de la Mercè de 1984. Fotografia: FMTC.

De representació (33); De rodona, de rotlle o ball rodó (63); De rodona i representació (3); De saltar a corda (77); El «marro» (1); El pont de les punxes (2); Formuleta eliminativa (23); La siringuna (4); Jugar «a frendi» (1); La vinora (4); Moure els braços; Parlat-dialogat (3); Picar de mans (44); Jocs (sense determinar)(2); Boles, patacons, bitlles...(1); «Els gallossos», les «boles»...(1).

CANTARELLA (34)

CANÇÓ INFANTIL: Cançó infantil (sense especificar)(110); Acumulativa (2); Anar a costura (2); Catequesi (1); De rodona (7); Dialogada (3); Meteorològica (14); Corrandà (2).

BALADA INFANTIL: Balada infantil (sense especificar)(29); Amorosa (4); Cavalleresca (1); Tràgica (16).

Escola (Cançoner escolar) (102)
Animació (2)

Doctrina (catequesi) (2)

Dintre el repertori infantil, observem també una certa gradació temàtica que va des de la funcionalitat més concreta fins a un cert contingut ideològic, aspecte que també és correlatiu amb l'edat. També és inclòs en aquest camp el repertori en el qual l'infant és subjecte actiu (formuletes, jocs, cantarelles, cançons...) i aquell en el qual és passiu, és a dir, el repertori adreçat als infants a partir dels adults (bressol, moixaines i part de les formuletes). Del món de la infantesa cal fer menció, encara, del repertori vinculat al curs de l'any (captés, anuncis, diades...) i que es troba en el seu capítol corresponent. Tot plegat fa que puguem dir, amb tota certesa, que l'etapa infantil és de les més riques en documentació i informació pel fet que, malgrat els anys, el seu record es

manté força intacte en la memòria dels informants.

Aquesta gran diversitat de materials que ens aporta el TIPFON, és observable en tots els apartats i capítols de la base de dades. Tal vegada fóra interessant valorar cada un d'ells i encara més fer una anàlisi del repertori i informacions de cada parcel·la temàtica. Això, però, ho haurem de deixar per a altres ocasions, com també poder observar altres camps de la base de dades com el perfil dels 565 informants catalogats fins al moment present, les formes d'execució dels fonogrames, els àmbits lingüístics i dialectals en què s'expressen, el nombre de col·lectors i la seva procedència geogràfica, el suport material de la documentació (cinta oberta, casset, DAT, vídeo...), la localitat d'origen dels fonogrames, la seva anàlisi musical i literària, etc. Tots són aspectes relacionats amb el document que acompanyen, el contextualitzen i ajuden a conèixer-ne la incidència social i artística.

4. Conclusions

4.1. La tradició oral és temàticament complexa, i una base de dades sobre les recerques de camp fetes en aquest sentit també revela la complexitat de la matèria, com en part hem pogut copsar en aquest article. Les recerques informàtiques que es poden fer són múltiples (a partir del lleguatge o sistema Basis emprat) i ens faciliten, si més no estadísticament, l'aproximació aprofundida a aquests materials.

4.2. Domini de repertoris ideològics més que funcionals. Per ide-

ològics entenem aquells repertoris que no estan vinculats a una funcionalitat determinada i en canvi la seva finalitat és estar al servei d'una ideologia o institució concreta (religiosa, civicoreligiosa, civicopolítica...) o bé és de lleure. En aquest darrer capítol, però, tant hi podem trobar una cançó llarga liriconarrativa d'origen antic, com una peça instrumental de dansa, o cançons de divertiment de tradició recent a voltes de poca qualitat, o també couplets escènics, cançons d'autors cultes popularitzades, etc.

4.3. Dintre de la funcionalitat, malgrat el seu segon pla numèric, cal assenyalar la importància del repertori infantil en el Ritual de la vida de l'home, seguit del vinculat a la joventut pel bon nombre de fonogrames relacionats amb les cançons de ronda. També importància del cicle de Nadal, que es pot considerar com un dels més rics del Ritual del curs de l'any. I finalment ressaltar el nombre de documents i informacions sobre el sector primari (llaurar, segar, batre, collir olives,...) del capítol del Treball.

4.4. En definitiva es tracta de saber quines estructures musicals han arrelat més en la memòria de les persones enquestades i el comportament (o dit d'una altra manera, consum) musical, tant passat com present, de les diverses col·lectivitats d'on formen part els informants.